

Prædiken til 1. søndag efter påske

Joh. 20,19-31

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!« Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.« Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: »Vi har set Herren.« Men Thomas sagde til dem: »Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.« Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med jer!« Derpå sagde han til Thomas: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.« Thomas svarede: »Min Herre og min Gud!« Jesus sagde til ham: »Du tror, fordi du har set mig. Sålige er de, som ikke har set og dog tror.« Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

Johannesevangeliet 20,19-31

Der er ifølge evangeliernes beretninger ingen, der faktisk ser Jesus rejse sig fra gravens leje. Selve opstandelsen har ingen vidner. Det er da egentlig noget rod, fristes man til at sige. Her står vi over for den vigtigste begivenhed i verdenshistorien, og så er der gudhjælpemig ingen, der ser det. Men måske er det, netop fordi Gud vil hjælpe os, at der ikke er nogen, der ser det.

I vores højteknologiske og billedorienterede tid, kunne man fristes til at spørge, hvorfor Gud ikke lod Jesus komme til jorden i dag, for så kunne vi have haft det hele på film, og så ville det have været meget lettere at få folk til at tro på Ham. Det spørgsmål stillede den i sin tid ret kontroversielle musical eller rock opera, som den faktisk er, fordi alt bliver sunget, "Jesus Christ Superstar". Hvorfor den egentlig blev opfattet som provokerende, da den blev uropført på Broadway i 1971, det har jeg faktisk altid haft lidt svært ved at forstå. For i grunden er Jesus Christ Superstar det meste af vejen en passionsfortælling, en beretning om Jesu lidelse og død, der er ret loyal overfor evangeliernes, og særligt Johannesevangeliet bruges flittigt. Naturligvis er der tilføjet noget, men det drejer sig mest om, hvordan disciplene og Maria Magdalene og de andre, der var tæt på i de dramatiske dage i Jerusalem, kunne tænkes at have oplevet det, der skete med Jesus.

Og det kan jeg virkelig ikke se noget problem i. Tværtimod, fristes man til at sige. Den slags findes allerede så småt i Det Ny Testamente, så hvorfor

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 761, 124 årgang
April 2023
ISSN 0901-2214

ikke i en rock opera over historien? Hen mod slutningen, hvor Judas, der har en fremtrædende rolle i operaen, synger sangen "Superstar", og som ligesom er Andrew Lloyd Webbers og Tim Rices, der henholdsvis skrev musikken og teksten, kommentar til historien om den superstar, Jesus på en måde virkelig var i tiden, og som han jo endnu mere blev det i tiden efter. Her synger Judas blandt andet:

Every time I look at you

I don't understand

Why you let the things you did

Get so out of hand

You'd have managed better

If you'd had it planned

Now why'd you choose such a backward time

And such a strange land?

If you'd come today

You could have reached the whole nation

Israel in 4 BC had no mass communication.

På dansk, i min oversættelse:

Hver gang jeg ser på dig, forstår jeg simpelthen ikke, hvorfor du lod de ting, du gjorde, glide dig sådan af hænde. Du ville have klaret det bedre, hvis du havde haft en ordentlig plan. Så hvorfor valgte du at komme på sådan et tilbagestående tidspunkt, og i sådan et mærkeligt land? Hvis du var kommet i dag, kunne du have fået fat i hele folket, Israel omkring år nul havde jo ingen massekommunikation.

Og spørgsmålet er, set fra vores tid, vel egentligt forståeligt nok. Hvorfor ikke komme i dag, hvor alle har et kamera i lommen, og ville kunne have dokumentere hele historien meget bedre. Måske kunne vi endda have haft et kamera installeret i graven, så vi ikke ville have dette rod med, at ingen så hans opstandelse.

Så ville vi være stillet i en situation, hvor vi skulle tro på opstandelsen på samme måde, som vi enten tror eller ikke tror, at Neil Armstrong var på månen i 1969. Vi forestiller os måske, at det så ville være lettere at tro, men i så fald bedrager vi os selv. For det første har vi efterhånden lært, at man ikke kan stole stort mere på levende billeder end på så meget andet i den her verden. Også dem kan der manipuleres med. Men for det andet - og af helt anderledes afgørende betydning - så er troen på Jesus Kristus, hans død og opstandelse af en ganske anden karakter end troen på, om mennesket nu var på månen i 1969. Derfor får vi ikke - heller ikke Jesu disciple - selve opstandelsen at se, for så ville vi nok reagere med et "det var dog utroligt!", hvad det også lige netop ville være.

I Johannes-evangeliets kapitel 11 hører vi beretningen om, hvordan Jesus opvækker Lazarus fra døden, selvom han havde ligget i graven i fire dage og allerede er begyndt at stinke, som det hedder. Ovenpå denne beretning får vi at vide at "mange af de jøder, som havde... set, hvad Jesus havde gjort, kom nu til tro på Ham." Mange? Hvorfor ikke alle, kunne man spørge? Fordi det man har set, kan man slippe for virkeligt at tro. Man kan nok tro på det man har set, men hvis det virkeligt er utroligt, vil vi altid sige: "Kan det nu også passe? Mon ikke der er noget lusk med i spillet?" Det kan man så analysere og forsøge finde ud af, hvad der er sagens "fakta", men en tro der på den måde skal sandsynliggøre det usandsynlige, det er ikke en tro man kan leve ud af.

Troen på opstandelsen en tiltro til, at Gud i Jesus kommer til os mennesker. I dagens tekst kommer den opstandne Jesus til sine disciple, eller i første omgang til nogle af dem.

Nu står der i teksten at han kom til dem, mens de var bag lukkede døre, og man kunne vælge at se denne gåen gennem døre som et mirakel disciplene skal se, som en slags kompensationsmirakel, når de nu ikke var ved graven og så selve opstandelsen. Men meningen er nok snarere at vise, at Jesus ikke

lader sig hindre af småting som lukkede døre, når Han vil komme til os.

Disciplen Thomas var ikke sammen med de andre, da Jesus viste sig for dem første gang, og da de så sagde til ham: "Vi har set Herren", så tror han dem ikke. Han ville have syn for sagn, som man siger. Og det får han. Jesus kommer igen til disciplene, og Thomas får lov at se og mærke Jesu sår, og det er vel så tæt som man kommer på at have set selve opstandelsen. Men det er Jesus selv, der viser sine hænder og sin side til Thomas. Vi er i præcis samme situation som Thomas, der af de andre disciple får at vide, at de har set Herren. Thomas får syn for sagn, fordi Jesus kommer til ham, og Jesus siger så: "Salige er de, som ikke har set, og dog tror".

Det er det virkeligt glædelige budskab for os, der i dag holder gudstjeneste, for vi har bygget vores kirke på disciplenes vidnesbyrd, på deres ord om den opstandne Jesus. Og lad mig her lige vende tilbage til Jesus Christ Superstar endnu engang. For den sang, jeg citerede fra før, som altså er en slags kommentar eller måske ligefrem morale i operaen, bliver sunget af Judas efter han har begået selvmord, efter han har hængt sig. Judas synger som om, det var ham, der var opstået fra de døde, som om det var ham og hans skeptiske ord, der skulle være den endegyldige, ikke længere af døden begrænsede sandhed om Gud og mennesket. Judas er opstanden, skulle påskens budskab så have været. Ville det have været et særligt glædeligt budskab, et evangelium? At ham, der forrådte sin ven og mester, er Guds Søn?

Nej, det er bestemt ikke ligegyldigt, hvem det er, der er opstanden. Opstandelsen er budskabet om, at vi i sidste ende er skabt til at opstå til fællesskab med den opstandne, og det ville være noget ganske andet, hvis det var fællesskab med Judas, eller fx Stalin eller Hitler for nu at sætte det rigtigt på spidsen. Men nu er det altså Jesus, der er den opstandne Kristus. Det er Jesus, der kommer til disciplene med et "Fred være med jer", og Han "blæste ånde i dem",

Han gav dem Helligånden, og dermed magten til at forlade mennesker deres synder. Han gav dem Ånden ved sit ord og magten til at forlade synder, og de gav det ord videre til os. Det er derfor, vi til stadighed skal forkynde det glædelige budskab om syndernes forladelse, for i det ord kommer Jesus til os, som han kom til disciplene. Derfor kan vi tro, at i det ord om syndernes forladelse, som vi hører, hver gang vi hører evangeliet, i det ord kommer Jesus også til os. I troen på det ord, siger Jesus også "Fred være med jer" til os, og derfor kan vi roligt opgave vores søgen efter Gud eller det guddommelige alle mulige andre steder, i mirakler eller særlige religiøse oplevelser, eller hvor vi nu måtte tro at finde det.

Troen er netop ikke afhængig af den slags hændelser. De kan kun være tegn, der måske kan være anledning til tro. "Jesus gjorde også mange andre tegn", hedder det i teksten, og at "dette er skrevet for I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn". Således bliver evangelieteksten selv til et tegn, og den forkyndelse vi hører i dag bliver et tegn. Tegn, der skal rydde hindringer af vejen, åbne døre, så Jesus kan komme til os. For Gud er i Jesus og Han er i det ord, som i dag lyder til Hans disciple og til os. Derfor kan vi - netop med Guds fred - leve vores liv i troen på det ord om syndernes forladelse. Kun således kan vi overvinde verden, som det lød i teksten fra alteret, og blive Guds børn i troen på den opstandne Jesus Kristus, Guds søn. Amen.

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 330: Du, som ud af intet skabte

Nr. 218: Krist stod op af døde

Nr. 248: Med Thomaskravet står vi her

Nr. 485: O, Jesus! Præst i evighed

Nr. 578: Den tro, som Jesus favner
(v. 5-6, nadver)

Nr. 44: Urolige hjerte

Karsten Bjerreskov Farup

*Sognepræst, Stigs Bjergby-Mørkov-Skamstrup-
Frydendal pastorat*